

SPECIFIČNOSTI RAČUNOVODSTVA PROIZVODNOG PODUZEĆA NA PRAKTIČNOM PRIMJERU

Bronić, Katarina

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:171791>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-28**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)



SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

SPECIFIČNOSTI RAČUNOVODSTVA
PROIZVODNOG PODUZEĆA NA PRAKTIČNOM
PRIMJERU

Mentorica:
prof. dr. sc. Željana Aljinović Barać

Studentica:
Katarina Bronić

Split, rujna, 2019.

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
2. REGULATORNI OKVIR RAČUNOVODSTVA PODUZETNIKA	5
2.1. Zakon o računovodstvu	5
2.2. Zakon o porezu na dobit	8
2.3. Zakon o porezu na dodanu vrijednost	9
2.4. Računovodstveni standardi	11
2.5. Hrvatski standard financijskog izvještavanja 10 - Zalihe	12
3. SPECIFIČNOSTI RAČUNOVODSTVA PROIZVODNOG PODUZEĆA NA PRAKTIČNOM PRIMJERU	16
3.1. Osnovne informacije o poduzeću	16
3.2. Računovodstveno praćenje proizvodnje i prodaje proizvoda	17
3.2.1. Nabava sirovina i materijala	17
3.2.2. Zaprimanje narudžbenice	19
3.2.3. Dovršavanje proizvodnje	22
3.2.4. Prodaja gotovih proizvoda	24
3.3. Obračun PDV-a	27
3.3.1. Knjiga ulaznih i knjiga izlaznih računa	27
3.3.2. Obrazac PDV	36
4. ZAKLJUČAK	40
LITERATURA	41
POPIS SLIKA, TABLICA	42
SAŽETAK	43
SUMMARY	44

1. UVOD

Računovodstvo je djelatnost praćenja i evidentiranja ekonomskih transakcija u poduzeću. Dio je informacijskog podsustava i predstavlja vezu između izvođačkog i upravljačkog podsustava. Temelji se na dvojnomo knjigovodstvu što

podrazumijeva da se svaka promjena evidentira na dvije strane – dugovno i potražno. Promjene se evidentiraju u poslovne knjige prema načelu nastanka događaja što znači da se učinci poslovnog događaja priznaju kad nastanu.

Svaka vrsta djelatnosti ima svoje računovodstvene specifičnosti. Za razliku od trgovačke djelatnosti gdje se robe kupuju i prodaju u nepromijenjenom stanju, u proizvodnoj djelatnosti nabavljene sirovine u kombinaciji s radom i ostalim faktorima proizvodnje (strojevima, zgradama, zemljom, energijom) dolazi do pretvorbe (konverzije) u nove proizvode.¹ Specifičnosti utječu na izgled i oblik dokumentacije te na računovodstvene postupke pri knjiženju. Potrebno je računovodstveno pratiti sve faze proizvodnog procesa kako bi se na kraju mogao utvrditi trošak proizvodnje.

Cilj rada je na praktičnom primjeru prikazati kako se računovodstveno prate poslovne promjene u procesu proizvodnje krune za bušenje rupa. U radu će se prikazati i detaljno objasniti računovodstveno praćenje od zaprimanja narudžbenice, izrade proizvoda, skladištenja pa sve do isporuke gotovog proizvoda. Nakon toga objasnit će se postupak saldiranja PDV-a korištenjem podataka iz knjige ulaznih i knjige izlaznih računa.

Pri izradi rada korištene su sljedeće metode:

- metoda deskripcije koja se koristi pri opisivanju i pojašnjavanju važnijih obilježja proizvodnog procesa te pojmova vezanih za računovodstvenu dokumentaciju
- metoda analize koristi se pri raščlanjivanju složenog procesa proizvodnje na njegove jednostavnije dijelove (processe)
- metoda sinteze je postupak suprotan analizi pomoću kojeg se jednostavniji sudovi sintetiziraju u složenije
- metoda studije slučaja je postupak kojim se analizira predmet (objekt istraživanja). U ovom završnom radu analizirat će se poslovna dokumentacija na praktičnom primjeru poduzeća „X“.

¹ Skupina autora (2009.): Računovodstvo proizvodnje, RRI Plus, Zagreb, str. 1.

Završni rad sadrži četiri poglavlja koja su poredana kako slijedi:

- Uvodni dio u kojem se definiraju problem i ciljevi istraživanja te se navode i objašnjavaju metode korištene pri izradi rada. Na kraju uvoda opisuje se struktura rada.
- Drugi dio odnosi se na zakonski okvir poslovanja poduzetnika. U ovom dijelu daje se uvid u Zakon o računovodstvu, Zakon o porezu na dobit, Zakon o porezu na dodanu vrijednost te se na kraju detaljno pojašnjavaju zalihe.
- Treći dio prikazuje računovodstveno praćenje procesa proizvodnje i prodaje na praktičnom primjeru, nakon čega se objašnjava saldiranje PDV-a za jedan mjesec.
- Na kraju rada donosi se zaključak te se navodi popis literature, slika i tablica korištenih u izradi rada.

2. REGULATORNI OKVIR RAČUNOVODSTVA PODUZETNIKA

Računovodstvena regulativa definira se na nacionalnoj ili međunarodnoj razini preko zakona, direktiva EU, Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (HSFI), Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS). U ovom dijelu rada, daje se uvid u najznačajnije regulatorne čimbenike.

2.1. Zakon o računovodstvu

Zakon o računovodstvu predstavlja osnovni propis koji regulira računovodstvo poduzetnika. Trenutni zakon na snazi je od 01.01.2019.

Zakonom o računovodstvu² (u daljnjem tekstu: ZOR) uređuje se računovodstvo poduzetnika, razvrstavanje poduzetnika i grupa poduzetnika, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, primjena standarda financijskog izvještavanja i tijelo za donošenje standarda financijskog izvještavanja, godišnji financijski izvještaji i konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja, izvještaj o plaćanjima javnom sektoru, revizija godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, sadržaj godišnjeg izvješća, javna objava godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, Registar godišnjih financijskih izvještaja te obavljanje nadzora.

Poduzetnici³ u smislu ovoga Zakona razvrstavaju se na mikro, male, srednje i velike ovisno o pokazateljima utvrđenim na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji. Pokazatelji na temelju kojih se razvrstavaju poduzetnici su:

- iznos ukupne aktive
- iznos prihoda
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine.

Da bi se poduzetnik svrstao u neku od veličina (mikro, mali, srednji, veliki) treba zadovoljiti dva od tri pokazatelja koja su prikazana u Tablici 1.

² Narodne novine (2018): Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 78/15, Članak 1.

³ ibidem, Članak 4.

Tablica 1: Razvrstavanje poduzetnika prema veličini

VELIČINA POKAZATELJ	MIKRO	MALI	SREDNJI	VELIKI
UKUPNA AKTIVA	do 2.600.000,00	do 30.000.000,00	do 150.000.000,00	preko 150.000.000,00
IZNOS PRIHODA	do 5.200.000,00	do 60.000.000,00	do 300.000.000,00	preko 300.000.000,00
PROSJEČAN BROJ ZAPOSLENIH	do 10 radnika	do 50 radnika	do 250 radnika	preko 250 radnika

Izvor: Samostalna izrada na temelju Zakona o računovodstvu

Osim onih koji zadovoljavaju dva od tri pokazatelja iz petog stupca Tablice 1., u velike poduzetnike prema Zakonu o računovodstvu ubrajaju se: banke, štedne banke, stambene štedionice, institucije za elektronički novac, društva za osiguranje, društva za reosiguranje, leasing-društva, društva za upravljanje UCITS fondovima, društva za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima, UCITS fondovi, alternativni investicijski fondovi, mirovinska društva koja upravljaju obveznim mirovinskim fondovima, mirovinska društva koja upravljaju dobrovoljnim mirovinskim fondovima, dobrovoljni mirovinski fondovi, obvezni mirovinski fondovi te mirovinska osiguravajuća društva, društva za dokup mirovine, faktoring-društva, investicijska društva, burze, operateri MTP-a, središnja klirinška depozitarna društva, operateri središnjeg registra, operateri sustava poravnanja i/ili namire i operateri Fonda za zaštitu ulagatelja.⁴

Računovodstveni poslovi⁵ su prikupljanje i obrada podataka na temelju knjigovodstvenih isprava, priprema i vođenje poslovnih knjiga, priprema i sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja, te prikupljanje i obrada podataka u vezi s pripremom i sastavljanjem godišnjeg izvješća, te financijskih podataka za statističke, porezne i druge potrebe.

Knjigovodstvena isprava⁶ je svaki interno ili eksterno sastavljen pisani dokument ili elektronički zapis o poslovnom događaju, te isti čini osnovu za unos podataka o poslovnom događaju u poslovne knjige. Knjigovodstvena isprava mora nedvojbeno i istinito sadržavati sve podatke o poslovnom događaju.

⁴ Narodne novine (2018): Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 120/16,116/18, Članak 5.

⁵ ibidem, Članak 7.

⁶ ibidem, Članak 8.

Knjigovodstvena isprava mora sadržavati sljedeće:⁷

1. naziv i broj knjigovodstvene isprave ili jedinstvenu identifikacijsku oznaku knjigovodstvene isprave
2. opis sadržaja poslovnog događaja i identifikaciju sudionika poslovnog događaja
3. novčani iznos ili cijenu po mjernoj jedinici s obračunom ukupnog iznosa
4. datum poslovnog događaja ako nije isti kao datum izdavanja
5. datum izdavanja knjigovodstvene isprave
6. potpis osobe odgovorne za sastavljanje knjigovodstvene isprave.

U **poslovne knjige**⁸ ubrajaju se dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige, a vode se po načelu dvojnog knjigovodstva. Dnevnik sadrži kronološku evidenciju nastanka poslovnih promjena, dok glavna knjiga sadrži sva konta otvorena u toku poslovne godine. Poduzetnik je dužan čuvati poslovne knjige najmanje jedanaest godina.

Godišnji financijske izvještaje čine:⁹

1. izvještaj o financijskom položaju (bilanca)
2. račun dobiti i gubitka
3. izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
4. izvještaj o novčanim tokovima
5. izvještaj o promjenama kapitala
6. bilješke uz financijske izvještaje

ZOR-a, propisuje obvezu primjene Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja za mikro, male i srednje poduzetnike, dok su obveznici primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja veliki poduzetnici i subjekti od javnog interesa. **Ovisno društvo**¹⁰, odnosno društvo kći koje je obveznik primjene HSFI-a, a čije matično društvo sastavlja i prezentira godišnji konsolidirane financijske izvještaje primjenom MSFI-a, može odlučiti da svoje godišnje financijske izvještaje sastavlja i prezentira primjenom MSFI-a.

⁷ Narodne novine (2018): Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 134/15,120/16, Članak 8.

⁸ ibidem, Članak 12.

⁹ ibidem, Članak 19.

¹⁰ ibidem, Članak 17.

Poduzetnici koji su obveznici primjene Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja nisu obvezni sastavljati izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Dodatno su mikro i mali poduzetnici oslobođeni sastavljanja izvještaja o novčanim tokovima te izvještaja o promjeni kapitala.

Dakle, veliki poduzetnici i subjekti od javnog interesa sastavljaju sve izvještaje iz Članka 19., slično vrijedi i za srednje poduzetnike uz iznimku da oni nisu obvezni sastavljati izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Mikro i mali poduzetnici sastavljaju samo izvještaj o financijskom položaju, račun dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje.

2.2. Zakon o porezu na dobit

Zakon o porezu na dobit na snazi je od 8.12.2018. godine, a njime se definira porezni obveznik, rezident i nerezident, porezna osnovica, porezna stopa, razdoblje utvrđivanja porezne obveze.

Porezni obveznik¹¹ je:

- trgovačko društvo i druga pravna i fizička osoba rezident Republike Hrvatske koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi
- tuzemna poslovna jedinica inozemnog poduzetnika (nerezident)
- fizička osoba koja ostvaruje dohodak prema propisima o oporezivanju dohotka, ako izjavi da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak
- fizička osoba koje ostvaruje dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti prema porezima o porezu na dohodak:
 - ako je u prethodnom poreznom razdoblju ostvario ukupni primitak veći od 3.000.000,00 kuna ili
 - ako ispunjava dva od sljedeća tri uvjeta:
 - u prethodnom poreznom razdoblju ostvario je dohodak veći od 400.000,00 kuna
 - ima dugotrajnu imovinu u vrijednosti većoj od 2.000.000,00 kuna
 - u prethodnom poreznom razdoblju prosječno zapošljava 15 radnika

Porezna osnovica¹² je dobit koja se utvrđuje prema računovodstvenim propisima kao razlika prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit, uvećana i umanjena prema odredbama ovog Zakona.

¹¹ Narodne novine (2018): Zakon o porezu na dobit, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 143/14,106/18, Članak 2.

Poreznu osnovicu poreznog obveznika rezidenta čini dobit ostvarena u tuzemstvu i inozemstvu, dok poreznu osnovicu nerezidenta čini dobit ostvarena u tuzemstvu.

Porez na dobit plaća se na utvrđenu poreznu osnovicu po stopi:¹³

1. 12% ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi do 3.000.000.,00 kuna ili
2. 18% ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi jednaki ili veći od 3.000.000,01 kuna

2.3. Zakon o porezu na dodanu vrijednost

Zakon o porezu na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: Zakon o PDV-u) stupio je na snagu 1.1.2019. godine. Prema ovom Zakonu, PDV je prihod državnog proračuna Republike Hrvatske.

Područja primjene Zakona o PDV-u:¹⁴

- a) područje Republike Hrvatske (tuzemstvo)
- b) područje država članica Europske unije
- c) „treća zemlja“ odnosno bilo koja država ili područje koje nije područje Europske unije
- d) „treće područje“ odnosno dio područja države članice koje je izuzeto iz područja EU Ugovorom.

Predmet oporezivanja¹⁵ PDV-om su isporuke dobara u tuzemstvu uz naknadu koju obavi porezni obveznik, stjecanje dobara unutar Europske unije, obavljanje usluga u tuzemstvu uz naknadu koje obavi porezni obveznik te uvoz dobara. Stjecanje i isporuka odnose se na transakcije koje se odvijaju unutar država članica Europske unije, dok se uvoz i izvoz odnose na transakcije povezane s trećim zemljama i trećim područjima.

Porezni obveznik¹⁶, je svaka osoba koja samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti. **Gospodarska djelatnost**¹⁷ je svaka djelatnost proizvođača, trgovaca ili osoba koje obavljaju usluge, uključujući rudarske i poljoprivredne djelatnosti te djelatnosti slobodnih zanimanja. Gospodarskom djelatnošću

¹² ibidem, članak 5

¹³ Narodne novine (2018): Zakon o porezu na dobit, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 143/14,106/18, Članak 28.

¹⁴ Narodne novine (2019): Zakon o porezu na dodanu vrijednost, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 115//16, Članak 3.

¹⁵ ibidem, članak 4.

¹⁶ ibidem, članak 6.

¹⁷ ibidem, članak 6.

smatra se i iskorištavanje materijalne i nematerijalne imovine u svrhu trajnog ostvarivanja prihoda.

PDV se obračunava i plaća po stopi od 25%, osim za isporuke dobara i usluga koje se plaćaju po sniženim stopama od 5% i 13%.

Porezni obveznik ima pravo od PDV-a, koji je obvezan platiti, odbiti iznos PDV-a (pretporez) koji je obvezan platiti ili ga je platio za isporuke dobara ili usluge koje su mu drugi porezni obveznici obavili za potrebe njegovih oporezivih transakcija.¹⁸

Poreznom osnovicom¹⁹ pri isporuci dobara i usluga smatra se naknada koju čini sve ono što je isporučitelj primio ili treba primiti od kupca ili neke druge osobe za te isporuke uključujući iznose subvencija koji su izravno povezani s cijenom isporučenih dobara ili usluga. U poreznu osnovicu uračunavaju se iznosi poreza, carina, pristojbi i sličnih davanja, osim PDV-a, te sporedni troškovi kao što su troškovi provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja koje isporučitelj dobara ili usluga zaračunava kupcu ili primatelju.

Razdoblje oporezivanja je od prvog do posljednjeg dana u mjesecu uz iznimku poreznih obveznika čija je vrijednost isporučenih dobara i usluga uključujući i PDV u prethodnoj kalendarskoj godini manja od 800.000,00 kuna, čija su razdoblja oporezivanja od prvog do posljednjeg dana u tromjesečju.²⁰

Obračunani i prijavljeni PDV za obračunsko razdoblje porezni obveznik mora platiti do posljednjeg dana u mjesecu koji slijedi po završetku obračunskog razdoblja iz Članka 84.²¹

Svaki poduzetnik dužan je izdati račun za: isporuku dobara i usluga koje je obavio drugom poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik, isporuke dobara, svaki predujam primljen prije obavljene isporuke dobara ili prije završnog obavljanja usluga.²²

¹⁸ Narodne novine (2019): Zakon o porezu na dodanu vrijednost, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 115//16, Članak 58.

¹⁹ ibidem, Članak 33.

²⁰ ibidem, Članak 84.

²¹ ibidem, Članak 76.

²² ibidem, Članak 78.

2.4. Računovodstveni standardi

Međunarodni računovodstveni standardi (MRS) i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI) su međunarodno usvojena pravila o pripremanju, priznavanju i objavljivanju računovodstvenih stavki u temeljnim financijskim izvještajima. Obveznici njihove primjene u Republici Hrvatskoj su veliki poduzetnici i subjekti od javnog interesa.

Međunarodni računovodstveni standardi navode se u nastavku:²³

MRS 1 - Presentiranje financijskih izvješća

MRS 2 - Zalihe

MRS 7 - Izvještaj o novčanom toku

MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške

MRS 10 - Događaji nakon izvještajnog razdoblja

MRS 11 - Ugovori o izgradnji

MRS 12 - Porezi na dobit

MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema

MRS 17 - Najmovi

MRS 18 - Prihodi

MRS 19 - Primanja zaposlenih

MRS 20 - Računovodstvo za državne potpore i objavljivanje državne pomoći

MRS 21 - Učinci promjena tečaja stranih valuta

MRS 23 - Troškovi posudbe

MRS 24 - Objavljivanje povezanih osoba

MRS 26 - Računovodstvo i izvještavanje planova mirovinskih primanja

MRS 27 - Konsolidirani i pojedinačni financijski izvještaji

MRS 28 - Ulaganja u pridružene subjekte

MRS 29 - Financijsko izvještavanje u hiperinflacijskim gospodarstvima

MRS 31 - Udjeli u zajedničkim pothvatima

MRS 32 - Financijski instrumenti - Presentiranje

MRS 33 - Zarade po dionici

MRS 34 - Financijsko izvještavanje za razdoblja tijekom godine

MRS 36 - Umanjenja imovine

²³ Narodne novine (2009): Odluka o objavljivanju Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 136/09

MRS 37 - Rezerviranja, nepredvidive obveze i nepredvidiva imovina

MRS 38 - Nematerijalna imovina

MRS 39 - Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje

MRS 40 - Ulaganja u nekretnine

MRS 41 - Poljoprivreda Temelj za sastavljanje i objavu financijskih izvještaja mikro, malih i srednjih poduzetnika su Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (HSFI). Primjenjuju se od 1.1.2008. godine, a sadrže sedamnaest standarda:²⁴

HSFI 1 – Financijski izvještaji

HSFI 2 – Konsolidirani financijski izvještaji

HSFI 3 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena, pogreške

HSFI 4 – Događaji nakon datuma bilance

HSFI 5 – Dugotrajna nematerijalna imovina

HSFI 6 – Dugotrajna materijalna imovina

HSFI 7 – Ulaganja u nekretnine

HSFI 8 – Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja

HSFI 9 – Financijska imovina

HSFI 10 – Zalihe

HSFI 11 – Potraživanja

HSFI 12 – Kapital

HSFI 13 – Obveze

HSFI 14 – Vremenska razgraničenja

HSFI 15 – Prihodi

HSFI 16 – Rashodi

HSFI 17 – Poljoprivreda

Važna stavka u poslovanju proizvodnog poduzeća su zalihe. Praćenjem zaliha poduzeće dobiva informaciju o troškovima proizvodnje što ima važnu ulogu u formiranju konačne cijene proizvoda.

2.5. Hrvatski standard financijskog izvještavanja 10 - Zalihe

²⁴ Narodne novine (2015): Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 86/15

Pod zalihama razumijevamo kratkotrajnu materijalnu imovinu koja se prodaje ili rabi u proizvodnom ili uslužnom procesu poslovanja, Trgovačka društva sama odlučuju koju će metodu primjenjivati, a kad se jednom odluče za određenu metodu, trebala bi ju dosljedno primjenjivati (načelo dosljednosti).²⁵

Na računovodstvo proizvodnje najvećim dijelom odnose se pravila iz HSFI 10 – **Zalihe**. Cilj ovog standarda je propisati računovodstveni postupak za utvrđivanje, obračunavanje i evidentiranje zaliha. Osim HSFI 10, postupanje sa zalihama uređuje i MRS 2.

Prema t.3 HSFI-a 10, zalihe su kratkotrajna materijalna imovina:

- koja se drži zbog prodaje u redovnom toku poslovanja;
- koja se drži u procesu proizvodnje za navedenu prodaju ili
- u obliku materijala ili dijelova koji će biti utrošeni u procesu proizvodnje ili u postupku pružanja usluga.

Zalihe slijedom reprodukcijskog ciklusa obuhvaćaju sljedeće oblike:

- zalihe sirovina i drugog materijala koji ulazi u supstancu gotovog proizvoda;
- zalihe rezervnih dijelova i drugog materijala koji ne ulazi u supstancu gotovih proizvoda;
- zalihe nedovršene proizvodnje i poluproizvoda;
- zalihe gotovih proizvoda;
- zalihe trgovačke robe i drugo
- kratkotrajnu biološku imovinu.

Zalihe se priznaju u bilancu kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi pritijecati poduzetniku i kada zalihe imaju troškove ili vrijednosti koja se pouzdano može izmjeriti. Prodaja zaliha uvrštava se u račun dobiti i gubitka. Kad su zalihe prodane, knjigovodstveni iznos tih zaliha treba priznati kao rashod razdoblja u kojem su priznati odnosni prihodi.²⁶

Sukladno t.14 HSFI-a 10, mjerenje zaliha se obavlja po trošku nabave ili po neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Neto utrživa vrijednost je procijenjena prodajna cijena u toku redovnog poslovanja umanjena za procijenjena troškove dovršenja i troškove nužne za obavljanje prodaje. Neto utrživa vrijednost procjenjuje se iznova u svakom sljedećem razdoblju.

²⁵ Horvat Jurjec, K., (2012.): Računovodstveno vrednovanje zaliha, Računovodstvo revizija i financije, br. 8/12., str. 26.

²⁶ Narodne novine (2008): Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 86/15

U **trošak zaliha** prema t.15 HSFI-a 10 uključuju se:

- trošak nabave zaliha
- trošak konverzije
- drugi troškovi nastali dovođenjem zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje.

Prema t. 16. HSFI-a 10. trošak nabave zaliha obuhvaća kupovnu cijenu, uvozne carine, poreze (osim onih koje poduzetnik kasnije može povratiti od poreznih vlasti), troškove prijevoza, rukovanja zalihama i druge troškove koji se mogu pripisati stjecanju trgovačke robe, materijala i usluga.

Trošak konverzije²⁷ zaliha uključuje troškove izravno povezane s jedinicama proizvodnje. U t. 17. HSFI-a 10, navodi se da troškovi konverzije obuhvaćaju:

- vrijednost izravnih sirovina
- izravnog rada
- fiksne i varijabilne opće troškove proizvodnje

Kad se u proizvodnom procesu proizvodi više proizvoda, a troškovi konverzije svakog proizvoda se ne mogu izravno identificirati, potrebno ih je racionalno i dosljedno raspoređivati na proizvode. Osnovica raspoređivanja može biti relativna vrijednost prodaje svakog proizvoda u fazi proizvodnog procesa.²⁸

Sukladno t. 21. HSFI-a 10 troškovi koji se ne priznaju u troškove zaliha, a priznaju se kao rashod razdoblja u kojem su nastali su npr.:

- neuobičajeni troškovi otpadnog materijala, rada ili drugih proizvodnih troškova;
- troškovi skladištenja, osim ako nisu nužno sastavni dio proizvodnog procesa prije iduće proizvodne faze;
- administrativni opći troškovi koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje;
- troškovi prodaje.

Zalihe se mogu evidentirati po stvarnim i standardnim troškovima. Razlika između stvarnih i standardnih troškova evidentira se na konto odstupanja na razredu 3. Stvarni trošak može biti

²⁷ Horvat Jurjec, K., (2012.): Računovodstveno vrednovanje zaliha, Računovodstvo revizija i financije, br. 8/12., str. 27.

²⁸ Narodne novine (2008): Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 86/15

manji od standardnog i u tom slučaju radi se o pozitivnom odstupanju, dok obrnuta situacija predstavlja negativno odstupanje.

Za obračun troškova zaliha koriste se:

- FIFO metoda
- metoda prosječnog ponderiranog troška

Primjena FIFO metode podrazumijeva da se zalihe koje su prve kupljene prve i prodaju. To znači da se trošak prodanih zaliha utvrđuje prema cijeni zaliha koje su prve nabavljene. Primjena metode prosječnih ponderiranih troškova podrazumijeva da se trošak zaliha izračunava primjenom cijene koja se dobije tako da se ukupna vrijednost zaliha podijeli s ukupnom količinom zaliha. Tako utvrđena prosječna ponderirana cijena pomnožena s količinom utrošenih zaliha predstavlja trošak zaliha.²⁹

Prema t. 31. HSFI 10, važno je da poduzetnik koristi istu metodu za sve zalihe iste vrste i namjene.

Prema HSFI, mjerenje troška zaliha vrši se metodom:

- standardnog troška - uzima u obzir normalne razine materijal i dijelova, rada, učinkovitosti i korištenja kapaciteta
- trgovine na malo - koristi se za mjerenje zaliha robe u maloprodaji, takve robe ima mnogo, brzo se mijenja, a marže su joj slične
- specifične identifikacije – koristi se za zalihe nabavljene za specifične projekte, za takve zalihe troškovi se posebno utvrđuju.

Sukladno HSFI – 10, zalihe se prestaju priznavati kada više nije vjerojatno da će buduće ekonomske koristi priteći poduzetniku, a osobito kada su zalihe prodane.

²⁹ Horvat Jurjec, K., (2012.): Računovodstveno vrednovanje zaliha, Računovodstvo revizija i financije, br. 8/12., str. 28.

3. SPECIFIČNOSTI RAČUNOVODSTVA PROIZVODNOG PODUZEĆA NA PRAKTIČNOM PRIMJERU

3.1. Osnovne informacije o poduzeću

Dioničko društvo „X“ osnovano je 1995. godine. Upisano je u sudski registar Trgovačkog suda u Zadru s temeljnim kapitalom koji iznosi 4.039.920, 00 kuna.

Glavna djelatnost društva je izrada sinter proizvoda. Procesom sinteriranja pri visokim temperaturama okrupnjava se sitnozrni materijal (rude, rudni materijali, građevinski materijal i sl.) i dobiva se čvrsti, porozni aglomerat tzv. sinter. Uz izradu sinter proizvoda, društvo također nudi usluge strojne obrade metala kao što je rezanje, savijanje, zavarivanje. Osim rezanja pomoću hidrauličnih škara, poduzeće obavlja i lasersko te plazma rezanje. Savijanje limova vrši se hidrauličkim presama snage 50 i 100 tona. Obe prese su numerički upravljive što osigurava visoku točnost pri savijanju. Zavarivanje aluminija, inoksa i čelika vrši se pomoću robotske jedinice i robotskog pozicionera. Programiranjem optimalnog parametra zavarivanja, dobiva se zavareni spoj (zavar) željenog položaja, presjeka, kvalitete i izgleda. U pogonu se nalaze komora i peć za plastificiranje pomoću kojih se postupkom elektronskog nanošenja polimernog praha na metalnu površinu i njegovom polimerizacijom omogućava kvalitetna zaštita metalnih površina.

Uslijed ekonomske krize i pada potražnje za proizvodima, broj radnika se smanjivao te je danas u poduzeću zaposleno 50 radnika. Osim smanjivanja obujma proizvodnje, poduzeće se susreće i s problemom nemogućnosti investiranja u nove strojeve zbog opterećenosti kreditnim zaduženjima. Nepovoljnu situaciju u kojoj se poduzeće trenutno nalazi prate i nepovoljni financijski rezultati pa je tako poduzeće prošlu godinu završilo s gubitkom od 766.729,85 kuna.

Budući da su prihodi poduzeća iznosili 7.416.055,00 kuna, ukupna aktiva bila je 16.012.949,00 kuna te je prosječan broj zaposlenih bio 50, društvo je prema Članku 5. ZOR-a razvrstano u male poduzetnike. Shodno tome obveznik je primjene Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja te sastavljanja izvještaja o financijskom položaju, računa dobiti i gubitka te bilješki uz financijske izvještaje.

3.2. Računovodstveno praćenje proizvodnje i prodaje proizvoda

U ovom dijelu rada prikazat će se proces nabave sirovina i materijala, njihovo zaprimanje na skladište, izdavanje materijala sa skladišta za potrebe proizvodnje krune za bušenje rupa te isporuka gotovog proizvoda kupcu. Opisani su dokumenti koji prate nastale poslovne promjene i služe za njihovu evidenciju u financijskom računovodstvu.

3.2.1. Nabava sirovina i materijala

Poduzeće „X“ nema klasični odjela nabave već je nabava podijeljena između odjela računovodstva i proizvodnje. Nakon što planer proizvodnje zaprimi narudžbenu odnosno nacrt proizvodnje, on ustvrdi koji materijal je potreban za izradu određenog proizvoda. Ukoliko materijala nema na skladištu planer proizvodnje izrađuje nalog za nabavu istog. U nalogu navodi naziv i potrebnu količinu materijala te nalog dostavlja u odjel računovodstva koji ispisuje narudžbenu od kojih jedan primjer šalje dobavljaču, a drugi zadržava u arhivi. Po isporuci dobara od dobavljača poduzeće zaprima **ulazni račun**. Slika 1. prikazuje ulazni račun na kojem se vidi naziv i cijena sirovina kojeg će poduzeće kasnije koristiti u proizvodnji. Troškove transporta koji se mogu javiti kao ovisni troškovi nabave snosi dobavljač te su oni uračunati u cijenu proizvoda. Knjiženje ulaznog računa prikazano je na Slici 2. Na dugovnoj strani knjiži se pretporez (555,00 kuna) i zalihe sirovina i materijala (2.220,00 kuna), dok se na potražnoj strani knjiži obveza prema dobavljaču (2.775 kuna).

Razina zaliha u poduzeću mora biti optimalna. Ukoliko je ona na niskoj razini, poduzeće neće biti u mogućnosti trenutačno prihvatiti svaku narudžbu kupaca, dok previsoka razina zaliha utječe na narušavanje likvidnosti i povećavanje troškova financiranja poduzeća.

Primka (Slika 3.) je interni dokument poduzeća kojim se zadužuju zalihe sirovina i materijala, a formira se nakon zaprimanja sirovina na temelju ulaznog računa dobavljača

LIKVIDIRANO
 31.10.2018
 Likvidator: *[signature]*

LANA - KEM d.o.o.
 Maticeva 47
 HR-10000 Zagreb
 tel: +385 1 4664171, 477
 fax: +385 1 4664178
 Mobilitel: +385 91 2563 2563
 e-mail: lana.kem@lanakem.hr

OIB 62362282988

Račun broj: 92-1-01

Vas znak Vase pismo od Nas znak Datum Stranica
 LR LR 23.10.2108 1 od 1

Na temelju Vaše tel.narudžbe od 28.06.2018 dostavljamo Vam račun za naručeni proizvod:

Poz.	Količina kg	Proizvod	Jed. cijena kn/kg	Ukupno kn
01	15	Tvrđi lem BrazeTec 60/40 u šipkama 500 x rd 3,0 mm u kart.kutiji a 1 kg	148,00	2.220,00
			kn:	2.220,00
			PDV 25 %:	555,00
			Ukupno za platiti:	2.775,00

Paritet: Franca (Cibik)
Plaćanje: 60 dana od datuma fakture
Banka: Erste & Steiermaerkische Bank d.d. Jadranski trg 3a, Rijeka
Konto broj: HR1642401238010001200000
Isporuka: 23.10.2018 11:00

Slika 1: Ulazni račun

Temeljnica glavne knjige

Temeljnic: **ULAZNI RAČUNI UR-661**
 Broj knjiženj: **1291**
 Datum knjiženj: **31.10.2018**

Datum	Konto	Part.	Naziv partnera	Opis	Datum obračuna	Datum dokumenta	Veza	Duguje	Potražuje	Mt	Br.dok.	Jed.	Dev.Duguje	Dev.Potražuje	Ime djelatnika
31.10.2018	2200	00095	LANA-KEM d.o.o.	lana kem UR 00661	23.10.2018	23.10.2018	92-1-01		2.775,00		00661				
31.10.2018	14002			lana kem PDV 25% UR 0066	23.10.2018	23.10.2018	92-1-01	555,00			00661				
31.10.2018	3100			lana kem 25 % UR 00661	23.10.2018	23.10.2018	92-1-01	2.220,00			00661				
								2.775,00	2.775,00				0,00	0,00	

Slika 2: Knjiženje ulaznog računa

Red. br	Šifra	Naziv artikla/usluge	Količina	Nab. Cj.	Nab. Vrijed.	Rabat. %	Iz. Rabat.	Fakt. Cj.	Fak. Vrijed.
1	31001-4	LEM S21	15	148,00	2.220,00	0,00	0,00	148,00	2.220,00
					2.220,00		0,00		2.220,00
					PDV Tbr.1 25% Osnovica 2.220,00				555,00
					Ukupni iznos				2.775,00

LANAKEM d.o.o.	
Martićeva 47 10000 Zagreb Hrvatska	
OIB:	PBR:

01 Skladište	
Primka * 116/01	
Broj dokumenta:	116/01
Datum dokumenta:	29.10.2018
Vrijeme	11:17:11
Operator	
OIB operatera	
Dospijeće	
Broj otpremnice	92-1-01

Slika 3: Primka

3.2.2. Zaprimanje narudžbenice

Narudžbenica je dokument koji kupac izdaje dobavljaču i u kojem iskazuje svoje interese za određenim proizvodima ili uslugama. Sadrži informacije o kupcu, broj i datum narudžbenice, uvjete prodaje te podatke o vrsti, količini i cijeni proizvoda ili usluge. Po primitku narudžbe dobavljač započinje obradu iste odnosno provjerava točnost podataka navedenih u dokumentu, kreditnu sposobnost kupca te vlastite sposobnosti da ispuni zahtjeve kupca. Prihvatanjem narudžbenice od strane dobavljača obično se stvara jednokratni ugovor između kupca i prodavača. Dobavljač obavještava kupca o prihvatanju narudžbe te započinje s pripremom robe za otpremu.

Ukoliko dobavljač ne može ispuniti dio zahtjeva iz narudžbenice, o tome obavještava kupca i šalje mu prijedlog izmjene narudžbenice koju kupac treba prihvatiti kako bi posao bio valjan. Ukoliko dobavljač nije u mogućnosti isporučiti robu ili izvršiti uslugu o tome kupcu šalje obavijest odnosno otklon narudžbe.

Na Slici 4. može se vidjeti primjer narudžbenice na temelju koje poduzeće „X“ započinje proces proizvodnje. Iz narudžbenice je vidljivo da se potražuje izrada pet proizvoda čija je jedinična vrijednost 3367,08 kn.

DISPOZICIJABroj dispozicije/Datum:
4500175548 / 14.02.2019

Osoba za kontakt/Telefon:

Naš telefaks:

E-mail:

Vaš broj dobavljača kod nas:
100541
Vaša ponuda/Datum:
REV2/2017/30.05.2017

219/035

Molimo navedite u Vašoj otpremnici
i fakturi naš broj
narudžbe/dispozicije.

Molimo fakturu poslati na:

Datum isporuke: 25.02.2019

Uvjeti plaćanja : 60 dana, neto dospjeće

Valuta HRK

TEMELJEM ZPR 10101616, INSTRUMENTACIJE

Stv. Materij.	Opis Količina/Jedin.	Cijena	Neto vrij.
001	Iz matrica i navar tvrdmet na na krune 1	16.835,40	16.835,40
*	Broj ugovora 4600001369 Stavka 00020		
	Iz.mat.i navar.tvrd.met.na krune fi 121 mm x 5 kom		
	stavka sadrži sljedeće usluge:		
	103100787 Iz matr. i ntvrd.met na krune 121mm 5 KOM	3.367,08	16.835,40

Uk.neto vrijedn.bez PDV: HRK

16.835,40

1.SLOVIMA: ŠESNAESTTISUĆAOSAMSTOTRIDESETPETKUNAIČETRDESETLIPA.
Nalog/Dispoziciju temeljimo na osnovu 4600001369.2.ROK ISPORUKE:PRODAVATELJ će isporučiti KUPCU naručenu robu u roku: 10
dana od dana dostave/primitka ovog NALOGA/DISPOZICIJE.
TEHNIČKA DOKUMENTACIJA I CERTIFIKATI POTREBNI.3.MJESTO ISPORUKE: **IVANIĆ GRAD**, SKLADIŠTE IVANIĆ GRAD,
KONTAKT: **IVANIĆ GRAD**

Ovo je elektronički dokument i važeći je bez potpisa.

Slika 4: Narudžbenica

3.2.3. Utrošak materijala

Nakon zaprimanja i potvrđivanja narudžbenice, proizvodnji se daje zahtjev za izradu proizvoda. Sa skladišta se izuzimaju materijali koji će se koristiti u proizvodnji. Prilikom izdavanja materijala sa skladišta za potrebe proizvodnje koristi se dokument **izdatnica**. Za izradu proizvoda iz narudžbenice koriste se tri vrste materijala koji su navedeni na izdatnici što se može vidjeti na Slici 5.

Prikazat će se izuzimanje sa skladišta samo jednog materijala, za ostala dva procedura je ista.

Trenutno stanje materijala korištenog u proizvodnji prati se pomoću **materijalne kartice**. Slika 6. prikazuje materijalnu karticu za materijal lem s21. Može se vidjeti da je za potrebe proizvodnje sa zaliha izuzeto 2 kg materijala, što se na materijalnoj kartici bilježi kao izlaz. Budući da je cijena po kilogramu materijala 148 kn, bilježi se financijski izlaz u iznosu od 296 kn. Na zalihama je nakon izuzimanja ostalo još 14 kg materijala, iskazano u financijskom stanju radi se o iznosu od 2072 kn.

				Izdatnica br. 191					
(poduzeće - organizacija)									
Zahtjevnica br. 219/035				Datum: 19.03.2019.					
Mjesto troška: CROSCO HAFNI SISTEMI N: 4500175548									
Svrha troška	Skladišni broj	NAZIV MATERIJALA - ROBE	Jed. mjere	Količina			Cijena	IZNOS	
				tražena	izdana	stanje			
1.	CASODRILL	1.6-32	kg	1,7					
2.	-//-	3.2-4,8	-//-	2,5					
3.	LEM	s21	-//-	2					
Zatražio:	Odobrio:	Skladištar:	Izdano dana:	Primio:	Izračunao-Kontrolirao:	Knjižio:			
<i>Ate Boić</i>									

Slika 5: Izdatnica

Materijalna kartica

Razdoblje od 01.01.2019 do 15.05.2019
Artika 31001-4 LEM S21

Datum	Dokument	Jed.	ULAZ	Izlaz	Stanje	Cijena	Fin.Ulaz	Fin.Izlaz	Fin.Stanje	Part.	Naziv partnera
01.01.2019	INV-1	01	18,00		18,00	148,00	2.664,00		2.664,00		
11.02.2019	INT-90	01		2,00	16,00	148,00		296,00	2.368,00		
19.03.2019	INT-191	01		2,00	14,00	148,00		296,00	2.072,00		
			18,00	4,00			2.664,00	592,00			

Slika 6: Materijalna kartica

3.2.3. Dopršavanje proizvodnje

Svi uskladištvivi troškovi proizvodnje prenose se na konto 490-uskladištvivi troškovi i nakon toga na konto 600-proizvodnja u tijeku.

S obzirom na tip proizvodnje i mogućnost rasporeda troškova na nositelje, u primjeni su dva osnovana sustava obračuna troškova proizvodnje:³⁰

- sustav obračuna troškova po radnom nalogu
- procesni sustav obračuna troškova

Koji sustav će poduzeće koristiti ovisi o tipu proizvodnje i djelatnosti kojom se bavi. Poduzeća s masovnom proizvodnjom koriste procesni sustav obračuna troškova, dok ona poduzeća koja proizvode specifične proizvode po narudžbi kupca koriste sustav obračuna troškova po radnom nalogu.

Sustav obračuna troškova po radnom nalogu primjenjuje se u proizvodnji po narudžbi. Za svaki proizvod ili seriju proizvoda otvara se zaseban radni nalog po kojem se evidentiraju, prate i alociraju troškovi proizvodnje. Poduzeće „X“ radi specifične proizvode po narudžbi kupaca i ima maloserijsku proizvodnju pa koristi sustav obračuna troškova po radnom nalogu. Ukupan trošak proizvodnje sastoji se od troška direktnog rada, direktnog materijala i općih troškova proizvodnje. Direktni troškovi (rad i materijal) direktno se raspoređuju na radne naloge, dok se opći troškovi proizvodnje (OTP) ne mogu mjeriti po jedinici učinka. Stoga je potrebno utvrditi ključ za njihov raspored.

$$\text{stopa dodatka OTP} = \frac{\text{iznos OTP}}{\text{baza (ključ) za raspored}}^{31}$$

³⁰ Trcović E., (2012): Primjena dodatne kalkulacije u proizvodnji, Računovodstvo revizija i financije, br. 7/12., str.62

³¹ Perčević H., Tradicionalni sustavi obračuna troškova, [Internet], raspoloživo na: <http://tiny.cc/pgg1cz>, [18.9.2019.]

Faze obračuna troškova po radnom nalogu:³²

1. utvrđivanje radnog naloga koji je izabran kao nositelj troškova
2. utvrđivanje direktnih troškova proizvodnje za radni nalog
3. utvrđivanje baza za raspoređivanje općih troškova proizvodnje na radne naloge
4. izračunavanje stope dodatka općih troškova proizvodnje na radne naloge
5. izračunavanje iznosa općih troškova proizvodnje za svaki radni nalog
6. izračunavanje ukupnog troška proizvodnje radnog naloga dodavajući direktnim troškovima proizvodnje alocirane opće troškove proizvodnje

Dokumentacija poduzeća „X“ po kojoj se obračunavaju troškovi proizvodnje (radni nalog) nije dostupna zbog čuvanja poslovne tajne poduzeća.

Nakon što se završe sve operativne radnje proizvodnje, u praksi se javljaju dvije opcije:

- gotov proizvod se odmah iz pogona isporučuje kupcu
- gotov proizvod se iz pogona predaje na skladište gotovih proizvoda

Bez obzira na opciju koja se u praksi javlja, u financijskom računovodstvu potrebno je razdužiti proizvodnju u tijeku i zadužiti zalihe gotovih proizvoda.

Ukoliko se gotov proizvod direktno isporučuje kupcu, nije potrebno izdavati predatnicu već samo otpremnicu i nakon toga račun.

Ukoliko se gotovi proizvodi iz pogona predaju na skladište, potrebno je izdati **predatnicu**. Na Slici 7. prikazan je primjer predatnice na kojoj se navodi naziv proizvoda, količina i broj narudžbe po kojoj se proizvod izrađuje.

³² Perčević H., Tradicionalni sustavi obračuna troškova, [Internet], raspoloživo na: <http://tiny.cc/pgg1cz>, [18.9.2019.]

POGON – MJESTO TROŠKA – ODJEL				PREDATNICA broj <u>198</u>				OBRAČUNSKOM			
CROSCO NEFTNI SISTEMI				07.03.2019. god.				Redni broj _____			
PREDAJA SKLADIŠTU											
Radni nalog	NAZIV PROIZVODA – POLUPROIZVODA	AMBALAŽA		jed. mjere	KOLIČINA - MASA				Skladišni broj - Artikal	Cijena	IZNOS
		kom.	vrsta		Predana			Stanja			
					bruto	tara	neto				
1.	IZLAZNA MATRICA Ø 121	16	5	1	NAVAR TURB. MOTACA NA KRUNO N: 4500175548						
Predao		Kontrolirao kvalitetu		Skladištar		Obračunao - kontrolirao		Knjižio			
Atc 1010											

Narodne novine d.d., Zagreb – (40) 010201
Oznaka za narudžbu: UT-I-25/NCR

Slika 7: Predatnica

3.2.4. Prodaja gotovih proizvoda

Prilikom prodaje gotovih proizvoda, kupcu se izdaje račun te se istovremeno razdužuju zalihe gotovih proizvoda. Razduživanje zaliha gotovih proizvoda evidentira se potražno na kontu zaliha gotovih proizvoda i dugovno na kontu troškova prodanih zaliha.

Slika 8. prikazuje **izlazni račun**. Na računu se navode svi potrebni elementi kao i broj narudžbenice. Iz računa je vidljivo da je prodano pet komada proizvoda jedinične cijene 3367,08 kn. Kad se na osnovicu od 16.835,40 kn doda iznos PDV-a 4208,85kn, dobije se ukupan iznos koji je kupac dužan platiti: 21044,25 kn.

Izlazni račun kupcu, knjiži se dugovno na konto potraživanja od kupaca (21044,25 kn) i potražno na konta prihoda od prodaje (16.835,40 kn) i PDV-a po izlaznim računima (4.208,85 kn). Knjiženje izlaznog računa prikazano je na temeljnici (Slika 9.)

Svi izlazni računi evidentiraju se u knjigu I-RA (Slika 10.) Stavke se u knjigu izlaznih računa knjiže automatski kod izdavanja računa. Evidentiran je račun iz primjera pod nazivom RAC-184, navodi se naziv partnera, iznos računa s PDV-om, osnovica i porez 25%.

NETAL BANK D.O.O.
 Poljska 4, 21 000 ŠIBENIK

Tel: 051 231 100

Fax: 051 231 100

IBAN: HR2023030100000000000000

MB: 00000000

OIB: 00000000000000000000

e - mail: netal@netal.hr

CROSCO d.o.o.
 Ulica grada Vukovara 18
10000 Zagreb
Hrvatska

PBR: 00000000
 OIB: 00000000000000000000

Račun * 184/01/01		R1
Broj dokumenta:	184/01/01	
Datum dokumenta:	07.03.2019	
Vrijeme	10:43:28	
Operator	Iskra Pustak	
OIB operatera		
Partner:	00109	
Dospijeće	06.05.2019	
Na temelju:	Otpremnica br. 184	

Red.br	Šifra	Naziv artikla/usluge	Mj	Količina	VPC	Rabat %	Cijena	Vrijednost Kn
1	Š7178	izr.matr.i nav.tvr.met.na krune fi121	kom	5	3.367,08	0,00	3.367,08	16.835,40

16.835,40

PDV Tbr.1 25% Osnovica 16.835,40

4.208,85

Ukupni iznos

21.044,25

slovima:dvadesetjednatisučačeterdesetčetiri Kn i dvadesetpet Lp

Narudžba br.4500175548

Racun je rezultat informaticke obrade i punovažan je bez potpisa i žiga.
 Po isteku dospeljeca pridržavamo pravo obracuna zakonske zatezne kamate.
 Način plaćanja: Transakcijski račun

Društvo upisano kod Trgovačkog suda u Zadru, stalna služba u Šibeniku
 MBS: / Temeljni kapital: uplaćen u cijelosti /
 Uprava:

Robu predao:

Robu primio:

Obradio:

Slika 9: Izlazni račun

Temeljnica glavne knjige

Temeljnici: RAC Automatsko knjiženje A-RAC-184
 Broj knjiženj: 505
 Datum knjiženj: 12.03.2019

Datum	Konto	Part.	Naziv partnera	Opis	Datum obračuna	Datum dokumenta	Veza	Duguje	Potražuje	Mt	Br.dok.	Jed.	Dev.Duguje	Dev.Potražuje	Ime djetatnika
12.03.2019	1200	00109	CROSCO d.o.o.	RAC-184 Autom.knjiž.	07.03.2019	07.03.2019	184	21.044,25							
12.03.2019	2400			RAC-184 Autom.knjiž.	07.03.2019	07.03.2019	184		4.208,85						
12.03.2019	7500			RAC-184 Autom.knjiž.	07.03.2019	07.03.2019	184		16.835,40						
								21.044,25	21.044,25				0,00	0,00	

Slika 8: Knjiženje izlaznog računa

Knjiga izlaznih računa

Razdoblje od 01.03.2019 do 31.03.2019
 Poslovna jedinica 01 Skladište
 Vrsta knjige ID-prijenos por. obveze iz tuzemstva
 Vrsta knjige IE-obveza pdv za stjecanje iz eu
 Vrsta knjige IR-Knjiga
 Vrsta knjige VP-Knjiga

Dovucite kolonu po kojoj želite grupirati podatke

Red.br	Dokument	Datum	Šifra	Naziv partnera	Oib	Iznos računa s PDV-om	prijenos	dobara u drugom	ka dobar	vjen e uslu	ge oso	post. dobara	Ispo ruke	U tuzem e	Izvozn e	Ostalo oslobod	Osnov ica	Pore z	Osnovic a 13%	Porez 13%	Osnovica 25%	Porez 25%	Datalink	Vrst	
179		18.03.2019				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.460,96	365,24 1	VP
195	RAC-184	07.03.2019	00109			21.844,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16.835,40	4.208,85 17	IR	

Slika 10: Evidencija izlaznog računa – I-RA

Prilikom direktne isporuke gotovih proizvoda sa skladišta, kupcu se izdaje **otpremnicu**. Otpremnica je dokument kojim se prati određeni proizvod prilikom promjene vlasništva. Slika 11. prikazuje primjer otpremnice i svih elemenata koje ona sadržava.

**10000 Zagreb
Hrvatska**

PBR: 1245449
OIB: 15538072333

Tel: [redacted]
 Fax: [redacted]
 IBAN: [redacted]
 MB: [redacted]
 OIB: [redacted]
 e - mail: [redacted]

Otpremnica * 184/01/01		R1
Broj dokumenta:	184/01/01	
Datum dokumenta:	07.03.2019	
Vrijeme	10:43:28	
Operater	[redacted]	
OIB operatera	0	
Partner:	00109	
Dospijeće	06.05.2019	
Na temelju:	Otpremnica br. 184	

Red.br	Šifra	Naziv artikla/usluge	Mj	Količina
1	Š7178	Izr.matr.i nav.tvr.met.na krune fi121	kom	5

Narudžba br.4500175548

Racun je rezultat informaticke obrade i punovažan je bez potpisa i žiga.
 Po isteku dospijeca pridržavamo pravo obracuna zakonske zatezne kamate.
 Način plaćanja: Transakcijski račun

Društvo upisano kod Trgovačkog suda u Zadru, stalna služba u Šibeniku
 MBS: [redacted] / Temeljni kapital: [redacted] uplaćen u cijelosti /
 Uprava: [redacted]

Robu predao: _____

Robu primio: _____

Obradio: _____

Slika 11: Otpremnica

3.3. Obračun PDV-a

3.3.1. Knjiga ulaznih i knjiga izlaznih računa

Radi osiguravanja podataka o izdanim i primljenim računima i PDV-u sadržanom u tim računima, porezni obveznik mora voditi posebne evidencije – Knjigu izdanih (izlaznih) računa (Obrazac I-RA) i Knjigu primljenih (ulaznih) računa (Obrazac U-RA).³³

U knjigu U-RA evidentiraju se svi računi primljeni od hrvatskih poreznih obveznika na temelju kojih se ostvaruje pravo na odbitak pretporeza (računi za primljene isporuke dobara i usluga te računi za predujmove koje je dostavio hrvatski porezni obveznik kojemu je predujam uplaćen).³⁴

U Knjigu U-RA upisuju se podaci kako slijedi:³⁵

1. redni broj,
2. broj računa,
3. datum računa,
4. naziv – ime i prezime dobavljača odnosno isporučitelja dobara ili usluga i sjedište odnosno prebivalište ili uobičajeno boravište,
5. PDV identifikacijski broj ili porezni broj ili osobni identifikacijski broj dobavljača odnosno isporučitelja,
6. porezna osnovica 5%,
7. porezna osnovica 10%,
8. porezna osnovica 25%,
9. iznos računa s PDV-om,
10. pretporez po stopi 5% koji se može odbiti i pretporez koji se ne može odbiti,
11. pretporez po stopi 10% koji se može odbiti i pretporez koji se ne može odbiti,
12. pretporez po stopi 25% koji se može odbiti i pretporez koji se ne može odbiti.

Iz Knjige U-RA (Slika 12.) poduzeća iz primjera za razdoblje od 1.6.2019. do 30.6.2019. vidljivo je da se dobra odnosno usluge oporezuju po stopama od 25% uz iznimku računa koji

³³ Narodne novine (2013): Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 79/13, Članak 163.

³⁴ Jurić Đ. (2013): Porezne evidencije i prijave PDV-a, Računovodstvo revizija i financije, br. 9/13, str.68.

³⁵ Narodne novine (2013): Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 79/13, Članak 165.

se odnose na dobavljače koji vrše isporuku električne energije, vode te obavljaju komunalne usluge. Za navedene usluge i dobra, sukladno Članku 37. Zakona o Porezu na dodanu vrijednost, PDV se obračunava i plaća po sniženoj stopi od 13%. Porezna osnovica za 25% iznosi 199.724,29 kuna, dok za stopu od 13 % iznosi 16.014,89 kuna. Pretporez za osnovicu od 25% iznosi 49.931,10 i u cijelosti se može odbiti, isto vrijedi i za osnovicu od 13% čiji je pretporez

	2.081,95	kuna.
--	----------	-------

Slika 12: Knjiga U-RA

Knjiga ulaznih računa

Razdoblje od 01.06.2019 do 30.06.2019

Poslovna jedinica 01 Skladište

Vrsta knjig Sve Zajedno

Red. broj	Račun		Dobavljač (isporučitelj dobara ili usluga)						Pretporez							
	Broj	Datum	Šifra	Naziv - Ime i prezime i sjedište/prebivalište	PDV ID br. / OIB	Porezna osnovica			Ukupno s PDV-om	UKUPNO	5%		13%		25%	
						5%	13%	25%			može se odbiti	ne može se odbiti	može se odbiti	ne može se odbiti	može se odbiti	ne može se odbiti
359	1665-VV02-10	01.06.2019	00309	BRODOMETALURGIJA d.o.o.	31353718090	0,00	0,00	1.228,00	1.535,00	307,00	0,00	0,00	0,00	0,00	307,00	0,00
360	559-2-1	01.06.2019	28667	KBD d.o.o.	06950042216	0,00	0,00	2.028,30	2.535,38	507,08	0,00	0,00	0,00	0,00	507,08	0,00
361	167204-0001-2019	03.06.2019	00274	OTP BANKA d.d.	52508873833	0,00	0,00	0,00	850,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
362	53-p1-1	03.06.2019	28476	DIZAIN-ING d.o.o.	44815211757	0,00	0,00	4.000,00	5.000,00	1.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.000,00	0,00
363	1562-01-01	03.06.2019	00116	ELEKTRONIKA PERHOČ D.O.O.	73574098135	0,00	0,00	448,20	560,25	112,05	0,00	0,00	0,00	0,00	112,05	0,00
364	3737-1-11	03.06.2019	00278	EKOTEX d.o.o.	07941830049	0,00	0,00	1.370,31	1.712,89	342,58	0,00	0,00	0,00	0,00	342,58	0,00
365	1242-2-1	03.06.2019	00115	KONČAR ENERGETIKA I USLUGE	00160548872	0,00	0,00	1.380,10	1.725,13	345,03	0,00	0,00	0,00	0,00	345,03	0,00
366	86-1-1	04.06.2019	00114	PRIJEVOZNIK N. VLAČIĆ	55032017244	0,00	0,00	1.500,00	1.875,00	375,00	0,00	0,00	0,00	0,00	375,00	0,00
367	1533-vv02-10	05.06.2019	00309	BRODOMETALURGIJA d.o.o.	31353718090	0,00	0,00	26.215,00	32.768,75	6.553,75	0,00	0,00	0,00	0,00	6.553,75	0,00
368	1537-vv02-10	05.06.2019	00309	BRODOMETALURGIJA d.o.o.	31353718090	0,00	0,00	1.600,80	2.001,00	400,20	0,00	0,00	0,00	0,00	400,20	0,00
369	2904-k101-1	05.06.2019	00070	MESSER CROATIA PLIN d.o.o.	32179081874	0,00	0,00	3.000,32	3.750,41	750,09	0,00	0,00	0,00	0,00	750,09	0,00
370	291-o1-10	05.06.2019	00382	ERMINA d.o.o.	92028343215	0,00	0,00	2.339,80	2.924,75	584,95	0,00	0,00	0,00	0,00	584,95	0,00
371	1421-01-91	05.06.2019	28587	Trgostal - Lubenjak j.t.d.	99176359078	0,00	0,00	1.830,00	2.287,50	457,50	0,00	0,00	0,00	0,00	457,50	0,00
372	88-1-1	06.06.2019	00114	PRIJEVOZNIK N. VLAČIĆ	55032017244	0,00	0,00	2.500,00	3.125,00	625,00	0,00	0,00	0,00	0,00	625,00	0,00
373	72-1-3	06.06.2019	28615	Medicina rada Vesna Skočić	13101840091	0,00	0,00	0,00	225,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
375	2019-8554	06.06.2019	00133	OPĆINA PROMINA	79903122714	0,00	0,00	0,00	1.890,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
376	2019-8578	06.06.2019	00133	OPĆINA PROMINA	79903122714	0,00	0,00	0,00	540,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
377	1552-VV02-10	07.06.2019	00309	BRODOMETALURGIJA d.o.o.	31353718090	0,00	0,00	14.311,25	17.889,06	3.577,81	0,00	0,00	0,00	0,00	3.577,81	0,00
378	6854-02-s30	07.06.2019	00025	STROJOPROMET ZAGREB d.o.o.	97994010225	0,00	0,00	468,00	585,00	117,00	0,00	0,00	0,00	0,00	117,00	0,00
379	1584-VV02-10	10.06.2019	00309	BRODOMETALURGIJA d.o.o.	31353718090	0,00	0,00	17.731,84	22.164,80	4.432,96	0,00	0,00	0,00	0,00	4.432,96	0,00
380	34-1-2	11.06.2019	28597	MRATOVO j.d.o.o.	26274169791	0,00	0,00	0,00	800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
381	1984-RVP-1	11.06.2019	00181	RAOS D.O.O.	91943782088	0,00	0,00	1.054,00	1.317,50	263,50	0,00	0,00	0,00	0,00	263,50	0,00
382	3007-K101-1	11.06.2019	00070	MESSER CROATIA PLIN d.o.o.	32179081874	0,00	0,00	4.059,75	5.074,69	1.014,94	0,00	0,00	0,00	0,00	1.014,94	0,00
383	35-1-2	12.06.2019	28597	MRATOVO j.d.o.o.	26274169791	0,00	0,00	0,00	1.300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
384	588-PJ-1	12.06.2019	28539	TEHNOPRAH d.o.o.	18603636274	0,00	0,00	244,00	305,00	61,00	0,00	0,00	0,00	0,00	61,00	0,00
385	313-P1-10	13.06.2019	00382	ERMINA d.o.o.	92028343215	0,00	0,00	5.295,47	6.619,34	1.323,87	0,00	0,00	0,00	0,00	1.323,87	0,00
386	58-1-1	13.06.2019	28686	JOSIP - obrt za trgovinu	91159538483	0,00	0,00	635,20	794,00	158,80	0,00	0,00	0,00	0,00	158,80	0,00
387	1503-01-91	13.06.2019	28587	Trgostal - Lubenjak j.t.d.	99176359078	0,00	0,00	3.180,00	3.975,00	795,00	0,00	0,00	0,00	0,00	795,00	0,00
388	93-1-1	14.06.2019	00114	PRIJEVOZNIK N. VLAČIĆ	55032017244	0,00	0,00	4.500,00	5.625,00	1.125,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.125,00	0,00
389	1622-VV02-10	14.06.2019	00309	BRODOMETALURGIJA d.o.o.	31353718090	0,00	0,00	152,52	190,65	38,13	0,00	0,00	0,00	0,00	38,13	0,00
390	1621-VV02-10	14.06.2019	00309	BRODOMETALURGIJA d.o.o.	31353718090	0,00	0,00	6.000,00	7.500,00	1.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.500,00	0,00
391	7249-02-S30	14.06.2019	00025	STROJOPROMET ZAGREB d.o.o.	97994010225	0,00	0,00	57.174,00	71.467,50	14.293,50	0,00	0,00	0,00	0,00	14.293,50	0,00
392	571-v01-10	14.06.2019	00216	CAR-MERKUR d.o.o.	75972334633	0,00	0,00	620,86	776,07	155,21	0,00	0,00	0,00	0,00	155,21	0,00
393	10666-fl44-01	14.06.2019	28554	HELIOS HRVATSKA d.o.o.	51925436571	0,00	0,00	3.580,00	4.475,00	895,00	0,00	0,00	0,00	0,00	895,00	0,00
394	1510-01-91	14.06.2019	28587	Trgostal - Lubenjak j.t.d.	99176359078	0,00	0,00	2.380,00	2.975,00	595,00	0,00	0,00	0,00	0,00	595,00	0,00
395	3098-K101-1	17.06.2019	00070	MESSER CROATIA PLIN d.o.o.	32179081874	0,00	0,00	4.205,34	5.256,68	1.051,34	0,00	0,00	0,00	0,00	1.051,34	0,00
396	1687-VV02-10	17.06.2019	00309	BRODOMETALURGIJA d.o.o.	31353718090	0,00	0,00	174,24	217,80	43,56	0,00	0,00	0,00	0,00	43,56	0,00
397	96-1-1	18.06.2019	00114	PRIJEVOZNIK N. VLAČIĆ	55032017244	0,00	0,00	1.500,00	1.875,00	375,00	0,00	0,00	0,00	0,00	375,00	0,00
398	324-P1-10	19.06.2019	00382	ERMINA d.o.o.	92028343215	0,00	0,00	1.294,00	1.617,50	323,50	0,00	0,00	0,00	0,00	323,50	0,00
399	97-1-1	19.06.2019	00114	PRIJEVOZNIK N. VLAČIĆ	55032017244	0,00	0,00	2.200,00	2.750,00	550,00	0,00	0,00	0,00	0,00	550,00	0,00
400	7445-02-S30	21.06.2019	00025	STROJOPROMET ZAGREB d.o.o.	97994010225	0,00	0,00	212,04	265,05	53,01	0,00	0,00	0,00	0,00	53,01	0,00
401	2946-post1-1	26.06.2019	28486	MAGAZIN RAČUNALNI SISTEMI	91367259285	0,00	0,00	667,63	834,54	166,91	0,00	0,00	0,00	0,00	166,91	0,00
402	332-P1-10	26.06.2019	00382	ERMINA d.o.o.	92028343215	0,00	0,00	372,60	465,75	93,15	0,00	0,00	0,00	0,00	93,15	0,00
403	75-1-3	26.06.2019	28615	Medicina rada Vesna Skočić	13101840091	0,00	0,00	0,00	225,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
404	1562-01-91	26.06.2019	28587	Trgostal - Lubenjak j.t.d.	99176359078	0,00	0,00	105,00	131,25	26,25	0,00	0,00	0,00	0,00	26,25	0,00
405	959-1-1	27.06.2019	00280	HOFA GRUPA d.o.o.	37682700651	0,00	0,00	4.439,40	5.549,25	1.109,85	0,00	0,00	0,00	0,00	1.109,85	0,00

Red. broj	Račun		Dobavljač (isporučitelj dobara ili usluga)						Pretprez							
	Broj	Datum	Šifra	Naziv - Ime i prezime i sjedište/prebivalište	PDV ID br. / OIB	Porezna osnovica			Ukupno s PDV-om	UKUPNO	5%		13%		25%	
						5%	13%	25%			može se odbiti	ne može se odbiti	može se odbiti	ne može se odbiti	može se odbiti	ne može se odbiti
406	2004-01-1	29.06.2019	00043	SERVUS d.o.o.	08532746102	0,00	0,00	297,00	371,25	74,25	0,00	0,00	0,00	0,00	74,25	0,00
407	189-PM1-4	29.06.2019	00004	T.O. BRAKUS	68198737766	0,00	0,00	480,00	600,00	120,00	0,00	0,00	0,00	0,00	120,00	0,00
408	3318-k101-1	30.06.2019	00070	MESSER CROATIA PLIN d.o.o.	32179081874	0,00	0,00	4.172,92	5.216,15	1.043,23	0,00	0,00	0,00	0,00	1.043,23	0,00
409	062019-P1-005529	30.06.2019	00148	Središnje klirinško depozitarno društvo	64406809162	0,00	0,00	0,00	827,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
410	8028-13-1	30.06.2019	28464	SECURITAS HTVATSKA d.o.o.	33679708526	0,00	0,00	2.006,40	2.508,00	501,60	0,00	0,00	0,00	0,00	501,60	0,00
411	7956-13-1	30.06.2019	28464	SECURITAS HTVATSKA d.o.o.	33679708526	0,00	0,00	6.058,00	7.572,50	1.514,50	0,00	0,00	0,00	0,00	1.514,50	0,00
412	5006065794-238-0	30.06.2019	00127	HT-TK CENTAR ZAGREB	81793146560	0,00	0,00	299,00	373,75	74,75	0,00	0,00	0,00	0,00	74,75	0,00
413	5019119170-238-9	30.06.2019	00127	HT-TK CENTAR ZAGREB	81793146560	0,00	0,00	325,00	406,25	81,25	0,00	0,00	0,00	0,00	81,25	0,00
414	5006936242-238-3	30.06.2019	00127	HT-TK CENTAR ZAGREB	81793146560	0,00	0,00	88,00	110,00	22,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,00	0,00
374	rns-2019-2374	06.06.2019	28500	EKO PROMINA d.o.o.	90431466150	0,00	525,36	0,00	593,66	68,30	0,00	0,00	68,30	0,00	0,00	0,00
416	000004-2390-192	30.06.2019	28500	EKO PROMINA d.o.o.	90431466150	0,00	525,36	0,00	593,66	68,30	0,00	0,00	68,30	0,00	0,00	0,00
415	2019-282802	30.06.2019	00231	VODOVOD I ODVODNJA d.o.o.	26251326399	0,00	881,20	0,00	1.335,42	114,56	0,00	0,00	114,56	0,00	0,00	0,00
418	1500202805-19062	30.06.2019	00132	HEP OPERATER DISTRIBUCIJSKOG	46830600751	0,00	5.064,61	0,00	5.758,74	658,40	0,00	0,00	658,40	0,00	0,00	0,00
417	0010000556-19062	30.06.2019	00215	HEP OPSKRBA d.o.o.	63073332379	0,00	9.018,36	0,00	10.200,75	1.172,39	0,00	0,00	1.172,39	0,00	0,00	0,00
						0,00	16.014,89	199.724,29	274.795,03	52.013,05	0,00	0,00	2.081,95	0,00	49.931,10	0,00

U Knjigu I-RA porezni obveznik unosi podatke o obavljenim nezaračunatim isporukama, izdanim računima za isporučena dobra i usluge, zaprimljene predujmove i za oporezivu vlastitu potrošnju i izuzimanja koja se odnose na obračunsko razdoblje.³⁶

U Knjigu I-RA računa upisuju se podaci kako slijedi:

1. redni broj,
2. broj računa,
3. datum izdavanja računa,
4. naziv kupca (primatelj dobra ili usluga), ako se radi o poreznom obvezniku – društvu odnosno ime i prezime ako se radi o kupcu – fizičkoj osobi i sjedište/prebivalište ili uobičajeno boravište,
5. PDV identifikacijski broj ili porezni broj ili osobni identifikacijski broj (OIB) kupca. Ovdje se ne unosi podatak za kupce koji imaju sjedište izvan Europske unije, kao ni kod prodaje krajnjim potrošačima,
6. iznos računa s PDV-om,
7. iznos isporuka koje se odnose na tuzemni prijenos porezne obveze,
8. isporuke dobara u drugim državama članicama,
9. isporuke dobara unutar EU,
10. obavljene usluge unutar EU,
11. obavljene usluge osobama bez sjedišta u Republici Hrvatskoj,
12. sastavljanje i postavljanje dobara u drugoj državi članici,
13. isporuke novih prijevoznih sredstava (NPS) u EU,
14. iznos računa za ostale isporuke u tuzemstvu oslobođene PDV-a bez prava na odbitak pretporeza,
15. iznos računa za izvozne isporuke,
16. ostala oslobođenja,
17. isporuke koje se oporezuju po stopi od 5%,
18. oporezive isporuke po stopi od 10%,
19. oporezive isporuke po stopi od 25%.

Iz Knjige I-RA (Slika 13.) za razdoblje od 1.6.2019. do 30.6.2019. vidljivo je da se sva dobra i usluge oporezuju sa stopom PDV-a od 25% te da nema stavki koje ne podliježu

³⁶ Jurić Đ. (2013): Porezne evidencije i prijave PDV-a, Računovodstvo revizija i financije, br. 9/13, str.66

oporezivanju PDV-a. Porezna osnovica iznosi 310.296,41 što znači da je iznos poreza 77.574,14 kuna. U Knjizi I-RA, stavke pod rednim brojevima 398-402, evidentirane su s negativnim predznakom, to je zato što se radi o odobrenju kupcu pa se stornira račun za primljeni avans

Slika 13: Knjiga I-RA

Razdoblje od **01.06.2019** do **30.06.2019**
 Poslovna jedinica **01 Skladište**
 Vrsta knjig **ID-prijenos por. obveze iz tuzemstva**
 Vrsta knjig **IE-obveza pdv za stjecanje iz eu**
 Vrsta knjig **IR-Knjiga**
 Vrsta knjig **VP-Knjiga**

Red.br	Broj računa		Datum	Šifra		Naziv - Ime i prezime i sjedište/prebivalište						PDV ID br. / OIB		Iznos s PDV-om	
	NPO - Tuzemni prijenos porezne obveze	NPO - Isporuke dobara u drugim članicama		NPO - Isporuke dobara unutar EU	NPO - Obavljene usluge unutar EU	NPO - Obavljene usluge osobama bez sjedišta u RH	NPO - sas.i post. dobara u drugoj državi članici	NPO - Isporuke NPS u EU	NPO - U tuzemstvu	NPO - Izvozne isporuke	NPO - Ostala oslobođenja	Osnovica 5%	Porez 5%	Osnovica 13%	Porez 13%
403	RAC-384 0,00	03.06.2019 0,00	28640 0,00	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				399,00	
404	RAC-385 0,00	03.06.2019 0,00	00305 0,00	GRAD DRNIŠ						39066534372				1.826,00	
405	RAC-386 0,00	03.06.2019 0,00	28685 0,00	ALOS d.o.o.						73110762801				106,25	
406	RAC-387 0,00	03.06.2019 0,00	28640 0,00	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				23.315,85	
407	RAC-388 0,00	03.06.2019 0,00	28640 0,00	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				135.818,75	
408	RAC-389 0,00	03.06.2019 0,00	28640 0,00	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				48.106,48	
409	RAC-390 0,00	03.06.2019 0,00	28640 0,00	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				242,50	
410	RAC-391 0,00	03.06.2019 0,00	28640 0,00	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				590,25	
411	RAC-392 0,00	03.06.2019 0,00	28640 0,00	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				905,63	
412	RAC-393 0,00	03.06.2019 0,00	28640 0,00	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				15.633,00	
413	RAC-394 0,00	03.06.2019 0,00	28640 0,00	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				19.314,75	
414	RAC-395 0,00	04.06.2019 0,00	28640 0,00	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				61.900,38	
415	RAC-396 0,00	05.06.2019 0,00	28593 0,00	Mladen Šiklič						27801579387				187,50	
416	RAC-397 0,00	07.06.2019 0,00	28684 0,00	KLAS 1994 d.o.o.						7875845658				16.712,50	
417	RAC-398 0,00	10.06.2019 0,00	00103 0,00	CONTROLMATIK d.o.o.						08242877162				1.771,25	
418	RAC-399 0,00	11.06.2019 0,00	00133 0,00	OPĆINA PROMINA						79903122714				2.450,00	
419	RAC-400 0,00	11.06.2019 0,00	28640 0,00	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				6.525,00	
420	RAC-401 0,00	11.06.2019 0,00	28640 0,00	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				187,50	
421	RAC-402 0,00	13.06.2019 0,00	28640 0,00	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				59.021,85	
422	RAC-403 0,00	13.06.2019 0,00	28640 0,00	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				34.121,75	

Red.br	Broj računa		Datum		Šifra		Naziv - Ime i prezime i sjedište/prebivalište						PDV ID br. / OIB		Iznos s PDV-om		
	NPO - Tuzemni prijenos porezne obveze	NPO - Isporuke dobara u drugim članicama	NPO - Isporuke dobara unutar EU	NPO - Obavljene usluge unutar EU	NPO - Obavljene usluge osobama bez sjedišta u RH	NPO - sas. i post. dobara u drugoj državi članici	NPO - Isporuke NPS u EU	NPO - U tuzemstvu	NPO - Izvozne isporuke	NPO - Ostala oslobođenja	Osnovica 5%	Porez 5%	Osnovica 13%	Porez 13%	Osnovica 25%	Porez 25%	
423	RAC-404		13.06.2019	28578		Gradska čistoća Dрниš						52284012661				2.812,50	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.250,00	562,50		
424	RAC-405		13.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				47.696,44	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	38.157,15	9.539,29		
425	RAC-406		13.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				3.420,38	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.736,30	684,08		
426	RAC-407		13.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				631,88	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	505,50	126,38		
427	RAC-408		13.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				2.338,00	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.870,40	467,60		
428	RAC-409		13.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				6.293,63	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.034,90	1.258,73		
429	RAC-410		13.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				1.758,50	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.406,80	351,70		
430	RAC-411		13.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				312,50	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	250,00	62,50		
431	RAC-412		13.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				3.051,50	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.441,20	610,30		
432	RAC-413		13.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				151.591,44	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	121.273,15	30.318,29		
433	RAC-414		13.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				1.075,00	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	860,00	215,00		
434	RAC-415		13.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				1.100,00	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	880,00	220,00		
435	RAC-416		13.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				1.113,13	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	890,50	222,63		
436	RAC-417		13.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				3.316,50	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.653,20	663,30		
397			18.06.2019													0,00	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.460,96	365,24		
437	RAC-418		18.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				417,38	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	333,90	83,48		
438	RAC-419		18.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				71,88	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	57,50	14,38		
439	RAC-420		18.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				990,00	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	792,00	198,00		
440	RAC-421		18.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				2.715,13	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.172,10	543,03		
441	RAC-422		18.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				29.108,50	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23.286,80	5.821,70		
442	RAC-423		18.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				34.872,60	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27.898,08	6.974,52		
443	RAC-424		19.06.2019	28593		Mladen Šiklič						27801579387				87,50	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70,00	17,50		
444	RAC-425		19.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				8.943,75	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.155,00	1.788,75		
445	RAC-426		26.06.2019	28640		KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d						92535093725				21.411,01	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17.128,81	4.282,20		
398	26		30.06.2019													-363.538,35	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-290.830,68	-72.707,67		

Red.br	Broj računa		Datum	Šifra		Naziv - Ime i prezime i sjedište/prebivalište					PDV ID br. / OIB			Iznos s PDV-om	
	NPO - Tuzemni prijenos porezne obveze	NPO - isporuke dobara u drugim članicama	NPO - Isporuke dobara unutar EU	NPO - Obavljene usluge unutar EU	NPO - Obavljene usluge osobama bez sjedišta u RH	NPO - sas. i post. dobara u drugoj državi članici	NPO - Isporuke NPS u EU	NPO - U tuzemstvu	NPO - Izvozne isporuke	NPO - Ostala oslobođenja	Osnovica 5%	Porez 5%	Osnovica 13%	Porez 13%	Osnovica 25%
399	ODK-10	30.06.2019	28640	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d					92535093725			-905,63			
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-724,50	-181,13
400	ODK-11	30.06.2019	28640	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d					92535093725			-71,88			
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-57,50	-14,38
401	ODK-12	30.06.2019	28640	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d					92535093725			-990,00			
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-792,00	-198,00
402	ODK-13	30.06.2019	28640	KONČAR - APARATI I POSTROJENJA d.d					92535093725			-2.715,13			
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2.172,10	-543,03
														386.044,35	
														310.296,41	77.574,14

3.3.2. Obrazac PDV

Podaci prikupljeni u Knjigama U-RA i I-RA upisuju se u PDV obrazac (Slika 15.). PDV obrazac u gornjem lijevom kutu sadrži podatke o poreznom obvezniku, dok u gornjem desnom kutu sadrži podatke o nadležnoj poreznoj upravi i razdoblju prijave PDV-a. U konkretnom primjeru radi se o razdoblju od 1.6.2019. do 30.6.2019.

U nastavku obrazac PDV sadržava:

- I. transakcije koje ne podliježu oporezivanju
- II. oporezive transakcije
- III. obračun pretporeza
- IV. obveza PDV-a u obračunskom razdoblju za uplatu ili za povrat
- V. po prethodnom obračunu: neuplaćeni PDV do dana podnošenja prijave-više uplaćeno-porezni kredit
- VI. ukupno razlika: za uplatu / za povrat
- VII. iznos godišnjeg razmjernog odbitka pretporeza
- VIII. ostali podaci

Budući da nema transakcija koje ne podliježu oporezivanju (što je vidljivo iz Knjige I-RA poduzeća iz primjera), ova stavka se ne popunjava.

Sve isporuke dobara i usluga vršile su se unutar RH i oporezivane su stopom od 25% pa se u oporezive transakcije upisuje iznos porezne osnovice od 310.296,41 kuna i iznos PDV-a od 77.574,14 kuna.

Iz Knjige U-RA prepisuje se iznos porezne osnovice za primljene isporuke u tuzemstvu po stopi od 13%, odnosno po stopi od 25%. Porezna osnovica za sniženu stopu PDV-a iznosila je 16.015,00 kuna, dok je za stopu od 25% iznosila 199.724,40 kuna što daje ukupnu poreznu osnovicu za mjesec lipanj koja iznosi 215.739,40 kuna. Pretporez za mjesec lipanj iznosi 52.013,05 kuna (2.081,95 kuna po stopi od 13% i 49.931,10 kuna po stopi od 25%).

Obveza PDV-a za uplatu za mjesec lipanj poduzeća „X“ iznosila je 25.561,09 kuna. Ovaj iznos dobije se kao razlika iznosa PDV-a (77.574,14 kuna) i pretporeza (52.013,05 kuna). Dakle, veći iznos PDV-a u odnosu na pretporez predstavlja obvezu PDV-a za uplatu, dok u suprotnom predstavlja pravo na povrat PDV-a.

Po prethodnom obračunu nije bilo neuplaćenog PDV-a do dana podnošenja prijave stoga se ova stavka ne popunjava i iznos ukupne razlike za uplatu ostaje isti tj. 25.561,09 kuna.

Slika 12. prikazuje knjiženje obračuna PDV-a. Zatvaraju se konta obveze za PDV i pretporeza te se njihova razlika prenosi na potražnu stranu konta obveza za razliku poreza i pretporeza u obračunskom razdoblju.

Slika 14: Knjiženje obračuna PDV-a

Temeljnica glavne knjige

Temeljnica: TEMELJNICA PDV TP-6
 Broj knjiženj 1190
 Datum knjiženj 30.06.2019

Datum	Konto	Part.	Naziv partnera	Opis	Datum obračuna	Datum dokumenta	Veza	Duguje	Potražuje	Mt	Br.dok.	Jed.	Dev.Duguje	Dev.Potražuje	Ime djealatnika
30.06.2019	2400			OBRAČUN PDV 6/2019	30.06.2019		6	77.574,14							
30.06.2019	14002			OBRAČUN PDV 6/2019	30.06.2019		6		49.931,10						
30.06.2019	14003			OBRAČUN PDV 6/2019	30.06.2019		6		2.081,95						
30.06.2019	2407			OBRAČUN PDV 6/2019	30.06.2019		6		25.561,09						
								77.574,14	77.574,14				0,00	0,00	

Slika 15: PDV obraza

POREZNI OBVEZNIK (naziv/ime i prezime i adresa:mjesto,ulica i broj)	POREZNI ZASTUPNIK (naziv/ime i prezime i adresa:mjesto,ulica i broj)	NADLEŽNA ISPOSTAVA POREZNE UPRAVE	
		PRIJAVA PDV-a ZA RAZDOBLJE OD 01.06. DO 30.06. GOD.2019	
PDV IDENTIFIKACISJKE BROJ / OIB	PDV IDENTIFIKACISJKE BROJ POREZNOG ZASTUPNIKA / OIB		
OPIS	POREZNA OSNOVICA (iznos u kunama i lipama)	PDV PO STOPI 5%, 13% I 25% (iznos u kunama i lipama)	
OBRAČUN PDV-a U OBAVLJENIM TRANSAKCIJAMA DOBARA I USLUGA - UKUPNO (I. + II.)	310.296,41	X X X X X	
I. TRANSAKCIJE KOJE NE PODLJEŽU OPOREZIVANJU I OSLOBODENE (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.)	0,00	X X X X X	
1. ISPORUKE U RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ	0,00	X X X X X	
2. ISPORUKE DOBARA OBAVLJENE U DRUGIM DRŽAVAMA ČLANICAMA	0,00	X X X X X	
3. ISPORUKE DOBARA UNUTAR EU	0,00	X X X X X	
4. OBAVLJENE USLUGE UNUTAR EU	0,00	X X X X X	
5. OBAVLJENE USLUGE OSOBAMA BEZ SJEDIŠTA U RH	0,00	X X X X X	
6. SASTAVLJANJE I POSTAVLJANJE DOBARA U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI EU	0,00	X X X X X	
7. ISPORUKE NOVIH PRIJEVOZNIH SREDSTAVA U EU	0,00	X X X X X	
8. TUZEMNE ISPORUKE	0,00	X X X X X	
9. IZVOZNE ISPORUKE	0,00	X X X X X	
10. OSTALA OSLOBODENJA	0,00	X X X X X	
II. OPOREZIVE TRANSAKCIJE - UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.)	310.296,41	77.574,14	
1. ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH PO STOPI OD 5%	0,00	0,00	
2. ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH PO STOPI OD 13%	0,00	0,00	
3. ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH PO STOPI OD 25%	310.296,41	77.574,14	
4. PRIMLJENE ISPORUKE U RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ	0,00	0,00	
5. STJECANJE DOBARA UNUTAR EU PO STOPI 5%	0,00	0,00	
6. STJECANJE DOBARA UNUTAR EU PO STOPI 13%	0,00	0,00	
7. STJECANJE DOBARA UNUTAR EU PO STOPI 25%	0,00	0,00	
8. PRIMLJENE USLUGE IZ EU PO STOPI 5%	0,00	0,00	
9. PRIMLJENE USLUGE IZ EU PO STOPI 13%	0,00	0,00	
10. PRIMLJENE USLUGE IZ EU PO STOPI 25%	0,00	0,00	
11. PRIMLJENE ISPORUKE DOB.I USL.OD POR.OBV.BEZ SJEDIŠTA U RH 5%	0,00	0,00	
12. PRIMLJENE ISPORUKE DOB.I USL.OD POR.OBV.BEZ SJEDIŠTA U RH 13%	0,00	0,00	
13. PRIMLJENE ISPORUKE DOB.I USL.OD POR.OBV.BEZ SJEDIŠTA U RH 25%	0,00	0,00	
14. NAKNADNO OSLOBODENJE IZVOZA U OKVIRU OSOB.PUTNIČKOG PROMETA	0,00	0,00	
15. OBRAČUNANI PDV PRI UVOZU	0,00	0,00	
III. OBRAČUNANI PRETPOREZ - UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.)	215.739,40	52.013,05	
1. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi od 5%	0,00	0,00	
2. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi od 13%	16.015,00	2.081,95	
3. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi od 25%	199.724,40	49.931,10	
4. PRETPOREZ OD PRIM.ISP. U RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ	0,00	0,00	
5. PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi od 5%	0,00	0,00	
6. PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi od 13%	0,00	0,00	
7. PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi od 25%	0,00	0,00	
8. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi od 5%	0,00	0,00	
9. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi od 13%	0,00	0,00	
10. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi od 25%	0,00	0,00	
11. PRETPOREZ OD PRIM.DOBARA I USL.OD POR.OBVEZ.BEZ SJED.U RH 5%	0,00	0,00	
12. PRETPOREZ OD PRIM.DOBARA I USL.OD POR.OBVEZ.BEZ SJED.U RH 13%	0,00	0,00	
13. PRETPOREZ OD PRIM.DOBARA I USL.OD POR.OBVEZ.BEZ SJED.U RH 25%	0,00	0,00	
14. PRETPOREZ PRI UVOZU	0,00	0,00	
15. ISPRAVCI PRETPOREZA	X X X X X	0,00	

OBRAZAC PDV

IV. OBVEZA PDV-a U OBRAČUNSKOM RAZDOBLJU ZA UPLATU (II. - III.) ILI ZA POVRAT (III. - II.)	25.561,09
V. PO PRETHODNOM OBRAČUNU: NEUPLAĆENI PDV DO DANA PODNOŠENJA OVE PRIJAVE - VIŠE UPLAĆEO - POREZNI KREDIT	0,00
VI. UKUPNO RAZLIKA: ZA UPLATU / ZA POVRAT	25.561,09
VII. IZNOS GODIŠNJEG RAZMJERNOG ODBITKA PRETPOREZA (%)	0

OPIS	VRIJEDNOST ISPORUKE IZNOS U KUNAMA I LIPAMA		
VIII. OSTALI PODACI			
1. ZA ISPRAVAK PRETPOREZA (UKUPNO 1.1.+1.2.+1.3.+1.4.+1.5.)	0,00		
1.1. NABAVA NEKRETNINA	0,00		
1.2. NABAVA OSOBNIH AUTOMOBILA I DRUGIH SREDSTAVA ZA OSOBNI PRIJEVOZ	0,00		
1.3. PRODAJA OSOBNIH AUTOMOBILA I DRUGIH SREDSTAVA ZA OSOBNI PRIJEVOZ	0,00		
1.4. NABAVA OSTALE DUGOTRAJNE IMOVINE	0,00		
1.5. PRODAJA OSTALE DUGOTRAJNE IMOVINE	0,00		
2. OTUĐENJE/STJECANJE GOSPODARSKE CJELINE ILI POGONA	0,00		
3. ISPORUKA NEKRETNINA	0,00		
3.1. ISPORUKA IZ ČLANKA 40. STAVKA 1. TOČKA J) I K) ZAKONA	0,00	BROJ NEKRETNINA	0
3.2. ISPORUKA IZ ČLANKA 40. STAVKA 4. ZAKONA	0,00	BROJ NEKRETNINA	0
3.3. ISPORUKA NEKRETNINA KOJE SU OPOREZIVE PDV-om	0,00	BROJ NEKRETNINA	0
4. UKUPNO PRIMLJENE USLUGE OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH (EU + TREĆE ZEMLJE)	0,00		
5. UKUPNO OBAVLJENE USLUGE POREZNIM OBVEZNICIMA BEZ SJEDIŠTA U RH (EU + TREĆE ZEMLJE)	0,00		
6. PRIMLJENA DOBRA IZ EU U OKVIRU TROSTRANOG POSLA	0,00		
7. POSTUPAK OPOREZIVANJA PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA		NE	

POVRAT

PREDUJAM

USTUP POVRATA

OBRAČUN SASTAVIO
(IME, PREZIME I POTPIS)

KONTAKT
(TEL/FAX/MAIL)

POTPIS I PEČAT
POREZNOG OBVEZNIKA

4. ZAKLJUČAK

Računovodstvo proizvodnje ima određene specifičnosti koje ga razlikuje od računovodstva uslužnih djelatnosti i djelatnosti trgovine. U proizvodnom poduzeću dolazi do konverzije sirovina i materijala u gotove proizvode što nije slučaj kod djelatnosti trgovine gdje se roba prodaje u obliku u kojem je nabavljena. Zbog ove specifičnosti, u računovodstvu proizvodnog poduzeća koriste se knjigovodstvene isprave koje se u računovodstvu drugih djelatnosti ne koriste. Nabavom sirovina i materijala osiguravaju se preduvjeti za početak proizvodnje. Važno je da razina zaliha sirovina i materijala bude optimalna kako bi se izbjegle negativne posljedice kao što su prestanak proizvodnje (ako je razina zaliha preniska) ili financijsko opterećenje (ako je razina zaliha previsoka). Nakon što se zaprimi narudžbenica, ukoliko poduzeće može udovoljiti zahtjevima kupca, započinje proces proizvodnje. Sa zaliha sirovina i materijala izuzimaju se potrebne količine koje idu u daljnju obradu. Izuzimanje materijala sa zaliha evidentira se na izdatnici, a trenutno stanje materijala prati se na materijalnoj kartici. Trošak direktnog rada, direktnog materijala i opći trošak proizvodnje formirat će ukupni trošak proizvodnje nekog proizvoda koji kasnije služi kao baza za utvrđivanje prodajne cijene. Za obračun troškova proizvodnje u poduzeću „X“ koristi se sustav radnih naloga, budući da poduzeće izrađuje proizvode po specifičnim narudžbama kupaca. Nakon dovršenja proizvodnje, gotovi proizvod stavlja se na zalihe gotovih proizvoda što se evidentira predatnicom. Proizvod se dalje sa skladišta gotovih proizvoda isporučuje kupcu kojem se izdaje račun i otpremnica. Nakon isporuke, potrebno je razdužiti skladište gotovih proizvoda za prodano.

Računovodstvo proizvodnje definirano je ponajviše Zakonom o računovodstvu, Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja s naglaskom na HSFI 10 koji se odnosi na zalihe, Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, Zakonom o porezu na dobit, Zakonom o porezu na dodanu vrijednost.

Porez na dodanu vrijednost obračunava se po osnovnoj stopi PDV-a od 25% i dvije snižene stope od 13% i 5% koje se odnose na pojedine skupine proizvoda i usluga. PDV se obračunava na kraju svakog mjeseca, a poduzetnik je dužan sastaviti Obrazac PDV koji sadrži obračun PDV-a u obavljenim transakcijama dobara i usluga te obračunani pretporez. Njihova razlika predstavlja obvezu PDV-a za uplatu ili za povrat. Ukoliko je pretporez veći od obveze za PDV, poduzetnik ima pravo na povrat PDV-a, u suprotnom obveznik je uplate PDV-a. Iznos obveze za PDV iskazan je u Knjizi I-RA, dok je pretporez iskazan u knjizi U-RA.

LITERATURA

1. Horvat Jurjec, K., (2012.): Računovodstveno vrednovanje zaliha, Računovodstvo revizija i financije, br. 8/12.
2. Jurić Đ. (2013): Porezne evidencije i prijave PDV-a, Računovodstvo revizija i financije, br. 9/13
3. Narodne novine (2015): Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 86/15
4. Narodne novine (2009): Odluka o objavljivanju Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 61/06
5. Narodne novine (2018): Zakon o porezu na dobit, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18
6. Narodne novine (2019): Zakon o porezu na dodanu vrijednost, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14, 115/16, 106/18
7. Narodne novine (2018): Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 120/16,116/18
8. Perčević H., Tradicionalni sustavi obračuna troškova, [Internet], raspoloživo na: <http://tiny.cc/pgg1cz>, [18.9.2019.]
9. Skupina autora (2009.): Računovodstvo proizvodnje, RRiF Plus, Zagreb
10. Trcović E., (2012): Primjena dodatne kalkulacije u proizvodnji, Računovodstvo revizija i financije, br. 7/12.

POPIS SLIKA, TABLICA

Slika 1: Ulazni račun	18
Slika 2: Knjiženje ulaznog računa.....	18
Slika 3: Primka	19
Slika 4: Narudžbenica	20
Slika 5: Izdatnica.....	21
Slika 6: Materijalna kartica	22
Slika 7: Predatnica.....	24
Slika 8: Knjiženje izlaznog računa	25
Slika 9: Izlazni račun.....	25
Slika 10: Evidencija izlaznog računa – I-RA	26
Slika 11: Otpremnica.....	26
Slika 12: Knjiga U-RA	29
Slika 13: Knjiga I-RA	33
Slika 14: Knjiženje obračuna PDV-a	37
Slika 15: PDV obraza.....	38
Tablica 1: Razvrstavanje poduzetnika prema veličini.....	6

SAŽETAK

Proces proizvodnje započinje zaprimanjem narudžbe od strane kupca, nakon čega se daje nalog za proizvodnju. Materijal potreban za proizvodnju izuzima se sa zaliha. Izrađuje se kalkulacija troškova nastalih u proizvodnji. Da bi se utvrdila cijena proizvodnje po jedinici proizvoda, zbrajaju se troškovi direktnog rada, direktnog materijala i opći troškovi proizvodnje. Nakon završetka proizvodnje, gotovi proizvodi se prenose na skladište. Pri prodaji gotovih proizvoda poduzetnik sastavlja otpremnicu i izlazni račun. Nakon prodaje, potrebno je iznos s konta gotovih proizvoda prenijeti na konto troškova.

Porez na dodanu vrijednost obračunava se po stopama od 25%, 13% i 5%. Svaki mjesec, poduzetnik je dužan obračunati PDV i popuniti PDV obrazac. Razlika pretporeza i PDV-a koji se dobije obračunom, predstavlja obvezu PDV-a za uplatu ili za povrat.

Ključne riječi: računovodstvo proizvodnje, obračun PDV-a.

SUMMARY

The production process begins with the receipt of the order by the customer, followed by the production order. Material required for production is excluded from inventory. An estimate of costs incurred in manufacturing is made. To determine the cost of production per unit of product, the costs of direct labor, direct material, and general production costs are summed. After production is completed, the finished goods are transferred to storage. For sale of finished products entrepreneur prepares dispatch and output account. After the sale, the amount from the finished goods account must be transferred to the cost of goods sold.

Value added tax is calculated at the rates of 25%, 13% and 5%. Every month, the entrepreneur is obliged to calculate VAT and fill in the VAT form. The difference between pre-tax and VAT, which is obtained by calculating, represents the obligation of VAT to pay or refund.

Keywords: production accounting, calculation of VAT

